

Barn- och utbildningskontoret

Handläggare: Agneta Brus
Titel: Verksamhetschef verksamhetsstöd & kansli
E-post: Agneta.brus@norttalje.se

Till: Barn- och skolnämnden

Fördelning av socioekonomisk ersättning (struktur tillägg) och stöd till skärgårds- och landsbygdsförskolor 2023

Förslag till beslut

1. Barn- och skolnämnden fastställer socioekonomisk ersättning (struktur tillägg) till förskola, och grundskola (inkl. förskoleklass) 2023 enligt barn- och utbildningskontorets förslag (bilaga 1 och 2).
2. Barn- och skolnämnden fastställer fördelning av anslag till skärgårds- och landsbygdsförskolor och skolor 2023 enligt barn- och utbildningskontorets förslag.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Barn- och skolnämnden fördelar årligen anslag till förskole- och skolenheter med socioekonomiska kriterier som grund. Fördelningen ska beslutas senast under december månad året före aktuellt budgetår.

Vidare fastställer barn- och skolnämnden årligen fördelning ett särskilt anslag till små skärgårds- och landsbygdsförskolor och skolor. Anslaget fördelas till enheter med lågt barn- och elevantal belägna i kommunens skärgårds- och landsbygdsområden i syfte att kompensera för merkostnader på grund av lågt barn- och elevantal och små gruppstorlekar.

Ärendet

Beskrivning

Barn- och utbildningskontoret har sedan 2010 inhämtat statistiska uppgifter från SCB om barn och elever i kommunens förskolor och skolor, vad gäller föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund. Uppgifterna har legat till grund för beräkningen av den socioekonomiska fördelningen som ligger utanför ordinarie barn- och elevpeng.

Då beslut om verksamhetsplan inte kommer att fattas förrän i februari 2022 behöver barn- och skolnämnden ta ställning till fördelning av den socioekonomiska ersättningen då de fristående förskolorna och skolorna ska meddelas beslut om bidrag före årsskiftet. Vidare ska de kommunala förskole- och skolenheterna vara klara med sitt detaljbudgetarbete under december månad, varför även fördelning av det s.k. "glesbygdsbidraget" behöver fastställas.

Barn- och skolnämnden avsätter 37,2 mnkr till socioekonomisk fördelning för 2022, varav 5,6 mnkr till förskoleverksamheten och 31,6 mnkr till grundskoleverksamheten. Anslaget har räknats upp med 2,5% jämfört med 2022.

Det särskilda anslaget för skärgårds- och landsbygds-skolor har beräknats till 5,3 mnkr 2022. Anslaget har fördelats med 20% till förskolan och 80% till grundskolan.

Lagkrav

Skollagen (2010:800) 2 kap. 8 b §
Skolförordningen (2011:185) 14 kap. 1 §

Koppling till gällande styrdokument

Mål & Budget 2023–25

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Såväl anslaget för socioekonomisk ersättning och anslaget till skärgårds- och landsbygdsenheter är finansierat inom barn- och skolnämndens budgetram, och fördelas enligt principen om "lika villkor" mellan kommunal och fristående verksamhet. Aktuella data för den socioekonomiska fördelningen har inhämtats från SCB med elevunderlag per november 2022 som grund.

Under 2023 kommer barn- och skolnämnden att ta ställning till ett förslag på ny modell för resurstilldelning med en utvecklad form av dagens anslag till skärgårds- och landsbygdsenheter som då ersätts med ett "lokaliseringstillägg". Tillägget syftar till att skapa möjligheter för god kvalitet i undervisningen på små enheter på mindre orter/på landsbygden. I modellen som föreslås tillämpas från och med budget 2024 ska det anges vissa kriterier som ska vara uppfyllda för att en förskole- / skolenhet ska kunna erhålla lokaliseringstillägg.

För att få rimliga planeringsförutsättningar för 2023 föreslås dock att anslaget till skärgårds- och landsbygdsenheter utgår från 2022 års ram för bidraget, och tilldelas samma förskolor och skolor som 2022 enligt nedanstående tabeller med vissa förändringar.

Förvaltningens analys och slutsatser

Socioekonomisk fördelning - Strukturillägg

Från och med 2023 föreslås att beräkningen av strukturillägget per enhet görs enligt den s.k. "Riksmodellen". Det är en modell som Statistiska centralbyrån (SCB) har tagit fram för att skatta hur behoven varierar mellan enheter i en kommun. Utifrån beräkningar på kommunens avgångselever i årskurs 9 har sambandet mellan barnens/elevernas bakgrund och deras betyg räknats fram. De betygsresultat för eleven som används i modellen är om eleven inte uppnår behörighet till gymnasieskolan och/eller eleven har fått icke-godkänt i minst två ämnen.

Beräkningarna har gjorts med hjälp av avgångsbetygen för samtliga elever i rikets skolor de senaste fem åren. För varje individ kopplas avgångsbetyget samman med socioekonomiska bakgrundsvariabler. Med hjälp av regressionsanalys får man fram hur mycket risken att inte uppnå godkänt ökar beroende på olika bakgrundsvariabler. Man får fram både vilka faktorer som har starkast samband med att inte nå målen och hur starkt sambandet är för de olika variablerna. Analysen tar hänsyn till variablernas betydelse i kombination med varandra.

De variabler som används är:

- Kön
- Invandrad för 0–2, 3–6 respektive 6 år sedan eller född i Sverige
- Högsta utbildning för vårdnadshavare
- Ekonomiskt bistånd
- Familjeförhållande (bor med vårdnadshavare)

Bakgrundsvariablerna betydelse för elevernas betygsresultat uttrycks i modellen som relativa odds. Det vill säga för varje variabel (exempelvis kön) säger oddset hur stor risk det är att inte nå målen för den ena gruppen (pojke) jämfört med referensgruppen (flicka), samtidigt som övriga faktorer beaktas. Variationen mellan enheterna uttrycks som indexvärden där genomsnittet är 100 och enheter vars elevgrupper har ett större behov har ett indexvärde över 100 och enheter med behov som är mindre än snittet har ett indexvärde mindre än 100.

Uppdatering av modellen, det vill säga bakgrundsvariablerna som ingår i modellen, sker av SCB. Tillämpning av modellen sker årligen utifrån aktuellt läsårs barn- och elevunderlag. Oddskvoterna kan därmed variera mellan åren beroende på aktuell barn- och elevstruktur. Strukturresursens storlek, det vill säga graden av omfördelning, är ett sätt att beskriva hur mycket av grundresursen som satsas på att utjämna skillnader mellan skolorna beroende på elevgruppernas behov. Modellen skattar risken att barnen och eleverna inte ska nå målen, men den ger ingen grund för hur stor omfördelningen mellan enheterna ska vara. För 2023 föreslås att ca 5% omfördelas inom ramen för strukturresursen till förskoleklass och grundskola, vilket är samma nivå som 2022. För förskolan föreslås totalt ca 2% omfördelning, varav 1,5% enligt riksmodellen och 0,5% till s.k. "språkstöd" (se beskrivning nedan).

Variationen mellan enheterna uttrycks i modellen som indexvärden vilka ger underlag för resursberäkningen per enhet. Graden av omfördelning styrs genom val av brytpunkt. I Norrtälje kommun föreslås index 50 användas som brytpunkt för vilka enheter som ska få del av strukturresursen. Enheter med färre än 15 barn/elever vid årets avläsningstillfälle erhåller en genomsnittlig strukturersättning per år och barn.

Struktur tillägg beräknas per räkenskapsår utifrån barn- och elevsammansättning höstterminen innan kommande räkenskapsår. Struktur tillägget baseras på barn och elever folkbokförda i Norrtälje kommun som vid mättillfället är inskrivna vid respektive enhet. Till fristående enheter betalas struktur tillägg ut oavsett var enheten är belägen. För kommunala enheter utanför Norrtälje kommun kan struktur tillägg betalas ut utifrån överenskommelse om mottagning av barn/elev och därmed förenad interkommunal ersättning.

Endast förskolor och grundskolor med inskrivna barn och elever per november 2022 ingår i underlaget för socioekonomisk fördelning 2023. För fristående huvudmän tillkommer 6% moms.

"Språkstöd" till förskolor

För att ytterligare stärka språkutvecklingen i barns tidiga ålder föreslås en modell där Norrtälje kommun fördelar resurser för insatser riktade till barn med annat modersmål än svenska till förskolor som har en hög andel barn med utländsk bakgrund. Med utländsk bakgrund avses barn födda utomlands eller födda i Sverige med två utlandsfödda föräldrar.

Stödet föreslås fördelas till förskolor belägna i Norrtälje kommun där andelen barn med utländsk bakgrund är högre än 33,3 procent. Förskolorna får ta del av resurserna i förhållande till hur många barn med utländsk bakgrund som finns inskrivna vid det brytdatum då barn- och utbildningskontoret gör en beräkning av språkstödet per enhet utifrån det innevarande läsårets inskrivna barn. Tilldelning sker enligt samma principer för både kommunala och fristående verksamheter belägna i Norrtälje kommun. För kommunala förskolor utgår språkstödet i form av ett verksamhetsstöd.

Fördelning av den socioekonomiska ersättningen (struktur tillägg) per förskole och grundskoleenhet framgår av bilaga 1 och 2.

Skärgårds- och landsbygdssbidrag

Barn- och skolnämnden tillfördes i budget 2019 5 mnkr i ett särskilt anslag för s.k. skärgårds- och landsbygdsskolor. Anslaget har under 2019 – 2021 fördelats med 80% till grundskolor och 20 % till förskolor. Anslaget har räknats upp med 2,5% för 2023. Verksamhetscheferna för förskolan och grundskolan har lämnat förslag till fördelning per förskola och skola i egen regi för 2023

För grundskolan gäller att fördelningen grundar sig på skolornas elevantal (färre än 70 elever F-6) och resursbehov som inte kan tillgodoses genom ordinarie elevpeng såsom lärare, lednings- och administrativa, resurser till fritidshemmet för att säkerställa 12 timmars öppethållande, läromedel och elevtransporter mellan skolor för undervisning.

Då det hösten 2022 inte finns några elever inskrivna på Söderbykarls skola föreslår att denna del av bidraget budgeteras centralt på verksamhetschefen för grundskolan, för att kunna fördelas senare under året utifrån lokala förutsättningar och behov.

Förslag till fördelning per skolenhet grundskolan:

Grundskola / enhet	Antal elever 2021	Fördelning 2022	Elevantal Okt 2022	Förslag 2023
Grisslehamns skola	33	610 000 kr	39	660 600 kr
Vätö skola	31	630 000 kr	36	724 300 kr
Skebo skola	38	550 000 kr	36	724 300 kr
Söderbykarls skola	19	900 000 kr	0	0 kr
Rånäs skola	55	430 000 kr	65	401 200 kr
Köpmanholms skola	50	445 000 kr	50	521 500 kr
Edsbro skola	53	435 000 kr	55	474 100 kr
Grundskolechef		160 000 kr		750 000 kr
Summa		4 160 000 kr		4 264 000 kr

Förslag till fördelning per skolenhet grundskolan:

För förskolan gäller att anslaget har fördelats till de förskolor som har lågt barnantal (utan prognos att få fler barn i närtid), och saknar närliggande förskola.

Förskola / enhet	Antal barn okt 2021	Fördelning 2022	Antal barn Okt 2022	Förslag 2023
Närtuna	10	130 000 kr	11	133 000 kr
Herräng	11	130 000 kr	13	133 000 kr
Grisslehamn	13	130 000 kr	11	133 000 kr
Vätö	22	130 000 kr	16	133 000 kr
Köpmanholm	5	260 000 kr	6	267 000 kr
Björkö-Arholma	6	260 000 kr	8	267 000 kr
Summa		1 040 000 kr		1 066 000 kr

Tidplaner

Ärendet behandlas i barn- och skolnämnden den 12 december.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Henrik Sundblom / Johan Kant
Verksamhetschef förskola/grundskola
Barn- och utbildningskontoret

Bilagor

1. Struktur tillägg förskolor
2. Struktur tillägg grundskolor

Beslut skickas till

Verksamhetschef förskola
Verksamhetschef grundskola
Controller BSN

Bilaga 1 Struktur tillägg förskolor 2023

Fristående förskoleenheter	Belopp
Enskild – Fristående förskolor i annan kommun (samtliga)	10 236 kr
Enskild - Borrhagens Fsk AB - Gottröra fsk	57 720 kr
Enskild - Ekens förskola	35 700 kr
Enskild - Freinetförskolan-Hugin	26 196 kr
Enskild - Freinetförskolan-Mimer	33 156 kr
Enskild - Fröstugan förskola	23 688 kr
Enskild - Förskolan Almerska Villan AB	40 752 kr
Enskild - Förskolan Lotsen AB	27 192 kr
Enskild - Förskolan Naturbarnstugan AB	30 876 kr
Enskild - Förskolan Småfolket AB	40 344 kr
Enskild - Förskolan Uteleken	53 388 kr
Enskild - Innovitaskolan Norrtälje förskola	116 304 kr
Enskild - JENSEN förskola Vigelsjö	113 700 kr
Enskild - Kråkbrinkens Förskola AB	73 680 kr
Enskild - Kunskapsförskolan Björnö	56 664 kr
Enskild - Kunskapsförskolan Rimbo	45 732 kr
Enskild - Lilltappans förskola	137 244 kr
Enskild - Montessoriförskolan Amorinen	70 752 kr
Enskild - Montessoriförskolan Bambino	194 376 kr
Enskild - Montessoriförskolan Grind	114 492 kr
Enskild - Montessoriförskolan Grossgårdet	204 480 kr
Enskild - Nordrona fsk AB- Förskolan Offenciven	39 300 kr
Enskild - NorrtäljePedagAB-Nygatans fsk	27 192 kr
Enskild - NorrtäljePedagAB-Trollebo fsk	10 296 kr
Enskild - Norrtälje försk. AB-Gnistan	40 752 kr
Enskild - Norrtälje försk. AB-Höjdhoppet	59 640 kr
Enskild - Norrtälje försk. AB-Växtriket	22 104 kr
Enskild - Riala Waldorfförskola	17 544 kr
Enskild - Rövarborgen förskola	7 632 kr
Enskild - Smörblomman förskola	59 496 kr
Enskild - TP Förskolor AB - Vallby hage Förskola	32 808 kr
Enskild - Trio förskolor AB-Fifilur	13 512 kr
Enskild - Trio förskolor AB-Hoppitoss	23 532 kr
Enskild - Trio förskolor AB-Killelipp	22 800 kr
Enskild - Trio förskolor AB-Krumilur	16 572 kr
Enskild - Viktoriagården förskola AB	12 168 kr
Enskild - Vildnissarna Roslagsbro	38 472 kr
Enskild - Vildnissarna Solbacka	68 304 kr
Enskild - Vintergatans Förskola	23 160 kr

Kommunala förskoleenheter	Belopp
Kommunal – Kommunala förskolor i annan kommun (samtliga)	61 392 kr
Kommunal - Björkö Arholma förskola	8 772 kr
Kommunal - Blåklintens förskola	110 868 kr
Kommunal - Bålbro förskola	111 660 kr
Kommunal - Edsbro förskola	42 108 kr
Kommunal - Elmsta förskola	183 912 kr
Kommunal - Frötuna förskola	91 224 kr
Kommunal - Gottsta förskola	88 152 kr
Kommunal - Grisslehamns förskola	17 544 kr
Kommunal - Herrängs förskola	81 516 kr
Kommunal - Håsta förskola	55 548 kr
Kommunal - Köpmanholms förskola	8 772 kr
Kommunal - Körsbärets förskola	48 540 kr
Kommunal - Lindens Förskola	1 103 304 kr
Kommunal - Länna förskola	72 516 kr
Kommunal - Närtuna förskola	16 080 kr
Kommunal - Palettens förskola	83 100 kr
Kommunal - Parkens förskola	128 940 kr
Kommunal - Rådmansö förskola	32 460 kr
Kommunal - Rånäs förskola	60 816 kr
Kommunal - Sjöhagens förskola	31 164 kr
Kommunal - Skarsjö förskola	533 688 kr
Kommunal - Skebo förskola	18 240 kr
Kommunal - Skederids förskola	104 904 kr
Kommunal - Slättergubbens förskola	104 784 kr
Kommunal - Solbacka förskola	94 728 kr
Kommunal - Svanberga förskola	21 492 kr
Kommunal - Söderbykarls förskola	16 116 kr
Kommunal - Vigelsjögårds förskola	89 028 kr
Kommunal - Västertorps förskola	77 628 kr
Kommunal - Vätö förskola	43 044 kr

Bilaga 2 Struktur tillägg grundskolor 2023

Fristående grundskolor	Belopp
Enskild – Fristående grundskolor i annan kommun (samtliga)	311 700 kr
Enskild - Ekebyholmsskolan	392 748 kr
Enskild - Freinetskolan Hugin	685 176 kr
Enskild - Freinetskolan Mimer	243 696 kr
Enskild - Freinetskolan Mimer Tingshuset	436 764 kr
Enskild - Innovitaskolan Norrtälje	1 217 904 kr
Enskild - Montessoriskolan - Gustafslund	443 184 kr
Enskild - Montessoriskolan - Vigelsjö	543 120 kr
Enskild - Skärsta friskola	531 972 kr
Enskild - Viby friskola	574 668 kr

Kommunala grundskolor	Belopp
Kommunal – Kommunala grundskolor i annan kommun (samtliga)	481 716 kr
Kommunal - Bålbroskolan	1 768 200 kr
Kommunal - Drottningdals skola	377 448 kr
Kommunal - Edsbro skola	280 536 kr
Kommunal - Elmsta skola	1 097 184 kr
Kommunal - Frötuna skola	493 908 kr
Kommunal - Gottsta skola	627 180 kr
Kommunal - Grisslehamns skola	95 868 kr
Kommunal - Hallsta skola	4 556 508 kr
Kommunal - Kvisthamraskolan	784 356 kr
Kommunal - Köpmanholm skola	72 264 kr
Kommunal - Länna skola	1 141 296 kr
Kommunal - Långsjöskolan	3 347 484 kr
Kommunal - Norrgårdsskolan	2 047 788 kr
Kommunal - Norrsundsskolan	872 196 kr
Kommunal - Riala skola	216 864 kr
Kommunal - Roslagsskolan	2 092 560 kr
Kommunal - Rådmansö skola	503 256 kr
Kommunal - Rånäs skola	315 384 kr
Kommunal - Skebo skola	171 252 kr
Kommunal - Skederids skola	433 356 kr
Kommunal - Svanberga skola	1 541 220 kr
Kommunal - Vätö skola	244 644 kr
Kommunal - Wigulfskolan	2 673 552 kr